

Retouradres Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Beheer

Datum 4 juni 2007
Ons kenmerk SB/BOR/2007/1167
Contactpersoon H.F.L. Wals
Doorkiesnummer 023-5114845
E-mail walsh@haarlem.nl
Kopie Spaarnelanden
Onderwerp Acceptatieregels Milieuplein

Geachte commissieleden,

In uw vergadering van 31 mei stonden, op verzoek van de Axielijst, twee brieven van de heer Van der Spree geagendeerd over afvalweigering door Spaarnelanden op het milieuplein. Zoals ik u toen meedeelde zal de heer Van der Spree een brief met uitleg ontvangen en zal het door hem betaalde geld vergoed worden. In de vergadering heb ik u voorts toegezegd schriftelijk terug te komen op de acceptatieregels op het milieuplein.

Juridisch kader

Op grond van artikel 22 lid 1 sub a Wet Milieubeheer is elke gemeente verplicht om grof huisvuil huis-aan-huis in te zamelen. Daarnaast moet elke gemeente er voor zorgen dat er voor particuliere huishoudens tenminste één brengvoorziening voor grof huisvuil is (artikel 22, lid 1 sub b). Aanvankelijk was het de bedoeling dat in een algemene maatregel van bestuur met betrekking tot bepaalde afvalstromen een grens zou worden gesteld aan maximale omvang of hoeveelheden. Dit is uiteindelijk in het kader van deregulering niet gebeurd.

De praktijk in Nederland

Nu de wetgever het stellen van grenzen aan hoeveelheden en omvang achterwege heeft gelaten, hanteert elke gemeente in de praktijk haar eigen regime bij het inzamelen van grof huishoudelijk afval. Het grof afval – of bepaalde deelstromen daarvan – mag niet in zijn totaliteit geweigerd worden, maar er worden wel grenzen gesteld aan omvang per keer of de hoeveelheid die gratis mag worden gebracht respectievelijk aangeboden.

Een overgrote meerderheid van de gemeenten in Nederland kent dergelijke beperkingen. Bij sommige gemeenten betekent dit dat bijvoorbeeld per week een bepaalde hoeveelheid grof afval mag worden gebracht, bij andere gemeenten mag onbeperkt worden gebracht, maar moet er vanaf een bepaalde hoeveelheid betaald worden of voor bepaalde afvalstromen – zoals bouw- en sloofafval – betaald worden, of is het zelf brengen gratis, maar kost het laten halen extra.

Vooraf het brengen en laten ophalen van bouw- en sloofafval – wat al snel geen particulier afval meer is, maar bedrijfsafval met hoge verwerkingskosten – is in de meeste gemeenten aan een maximum hoeveelheid per keer, of maximum gratis te brengen hoeveelheid per jaar gebonden. Een relatief klein aantal gemeenten staat toe dat alle deelstromen van grof huishoudelijk afval nog ongelimiteerd wordt aangeboden, zowel op het milieuplein, als huis-aan-huis.

De keuze voor een bepaald regime is afhankelijk van diverse factoren: bijvoorbeeld de capaciteit van het milieuplein, of het accent op het breng- of haalsysteem ligt, of de technische middelen aanwezig zijn om afval te wegen, of gewerkt wordt met een betaalsysteem of een zogeheten 'afvalpas'.

De praktijk in Haarlem

In de Afvalstoffenverordening van Haarlem – die is gebaseerd op de VNG-modelverordening – is omschreven wat onder grof huishoudelijk afval verstaan wordt (*huishoudelijke afvalstoffen die te groot en/of te zwaar zijn om op dezelfde wijze als huishoudelijk restafval aan de inzameldienst te worden aangeboden*) en wat onder deelstromen als bouw- en sloofafval (*afval dat vrijkomt bij klussen, bouwen slopen of renoveren van de eigen woning of tuin en dat niet is afgegeven aan een derde en dat niet afkomstig is van klussen, verbouwingen renovaties e.d. die door een bedrijf zijn uitgevoerd*).

Op het milieuplein zelf wordt op dit moment uitsluitend afval van particulieren geaccepteerd. De capaciteit van het huidige milieuplein is relatief beperkt. Het plein is qua capaciteit niet toegerust om op drukke dagen – bijvoorbeeld de zaterdag – met grote regelmaat grote hoeveelheden grof afval (meer dan een paar kubieke meter) ineens te ontvangen. Nummerborden van bezoekers en het gewicht van het door hen gebrachte afval worden geregistreerd. Er is nog geen betalingssysteem aanwezig.

Voor het aantal te brengen autobanden en maximaal per keer te brengen hoeveelheid klein chemisch afval worden al sinds de opening van het milieuplein een maximum hoeveelheid van vier autobanden per jaar respectievelijk vijftig kilogram klein chemisch afval per keer gehanteerd. Dit heeft te maken met wet- en regelgeving, vergunningen e.d. in verband met deze afvalstromen.

Relatie met omliggende gemeenten

De omliggende gemeenten (Heemstede, Bloemendaal, Velsen, Haarlemmermeer, Zandvoort) hebben *allemaal* al een tijd geleden paal en perk gesteld aan het brengen en halen van grof huishoudelijk afval, hetzij door mensen te laten betalen wanneer zij bijvoorbeeld meer dan één kubieke meter per jaar aanbieden, hetzij door per keer een maximum op te leggen aan de te brengen of op te halen hoeveelheid.

Omdat in Haarlem vrijwel alles nog gratis geaccepteerd wordt, had dit een aanzuigende werking. Allerlei inwoners en bedrijven uit omliggende gemeenten probeerden hun grof afval – in het bijzonder bouw- en sloopafval – op het milieuplein in Haarlem kwijt te raken. De schattingen naar aanleiding van steekproeven lieten zien dat ongeveer één op de vier bezoekers van het milieuplein ofwel geen inwoner van Haarlem was, ofwel een bedrijf dat bedrijfsafval probeerde aan te bieden.

Om dit misbruik tegen te gaan en het capaciteitsprobleem op te lossen wordt sinds een aantal jaren dan ook op twee punten veel strenger gecontroleerd op het milieuplein:

- kan de aanbieder zich als inwoner van Haarlem legitimeren;
- de herkomst van het afval: bedrijf of particulier.

Legitimatie

Voor de legitimatie als inwoner van Haarlem wordt gevraagd om een geldig legitimatiebewijs te tonen, in combinatie met bijvoorbeeld een poststuk waaruit het adres blijkt. Er is momenteel geen link tussen het computersysteem waarin de nummerborden en weeggegevens van bezoekers worden geregistreerd en een adressenbestand (waardoor niet aan de hand van de nummerborden gezien kan worden waar de bezoeker woont). Alhoewel het mogelijk niet altijd even klantvriendelijk overkomt, heeft het steekproefsgewijs controleren van adres- en identiteitsgegevens wel het beoogde effect: er is beduidend minder aanloop van bewoners van omliggende gemeenten.

Herkomst afval

Indien het vermoeden bestaat dat het afval – en dan gaat het vooral om bouw- en sloopafval – afkomstig is van bedrijven of van door bedrijven uitgevoerde activiteiten, dan wordt dit afval geweigerd. De eindbeslissing hierover ligt bij de leidinggevende op het milieuplein. Dus worden (grote) vrachtwagens en bedrijfsauto's over het algemeen niet toegelaten, omdat de ervaring heeft geleerd dat het in die gevallen in overgrote meerderheid om bedrijfsafval gaat.

Bij bouw- en sloopafval wordt ook gelet op de aangeboden hoeveelheid: kleine hoeveelheden worden gewoon geaccepteerd. Dat zijn namelijk hoeveelheden die

over het algemeen afkomstig zijn van door particulieren zelf uitgevoerde klussen – dus zonder tussenkomst van aannemers of het inhuren van derden. Boven een omvang van ongeveer een halve kubieke meter (een kleine aanhanger of kofferbak vol) leert de ervaring dat er meestal toch sprake is van afval afkomstig van klussen waarbij derden worden ingehuurd. In gevallen waarbij getwijfeld wordt over de herkomst van het bouwafval wordt de aanbieder dan ook doorgezonden naar een bedrijfsafvalinzamelaar.

Het hanteren van deze richtlijnen heeft tot een grote verbetering geleid: het aantal aannemers dat onterecht via het milieuplein – al dan niet met de auto van de particulier waarvoor hij de werkzaamheden verrichtte – van zijn bouw- en sloopafval probeerde af te komen is sterk afgenomen.

Het strenger controleren op legitimatie en herkomst van het afval brengt met zich mee dat een enkele keer inwoners van Haarlem ten onrechte van het milieuplein worden weggezonden. Als dit blijkt krijgen de inwoners uiteraard gelijk en wordt het eventueel door hen aan andere afvalinzamelaars (voor het daar achterlaten van hun afval) betaalde bedrag aan hen overgemaakt.

Over de controle en het op dit moment gehanteerde reglement komen overigens weinig klachten binnen bij de gemeente. Het gaat om slechts enkele gevallen per jaar.

Reglement Milieuplein

Het reglement van het Milieuplein berust op interne regels van Spaarnelanden. De daarin genoemde hoeveelheden waarmee op dit moment gewerkt wordt, moeten dan ook gezien worden als een richtlijn, die nog met enige coulance moet worden gehanteerd. Alleen indien het redelijke vermoeden bestaat dat het gaat om afval afkomstig van een bedrijf of uit een andere gemeente, mag de bezoeker in kwestie worden weggezonden. Het is belangrijk om op korte termijn alsnog formeel het huishoudelijk reglement voor het milieuplein te laten vaststellen door het college van burgemeester en wethouders.

Op langere termijn zal het hele systeem van de grofvuil inzameling tegen het licht moeten worden gehouden. Dit zal mede afhankelijk zijn van het nieuwe terrein van Spaarnelanden: kan de capaciteit hier worden uitgebreid en kan een betalingssysteem worden ingevoerd? Uiteraard moet hier ook het huis-aan-huis ophaalsysteem voor grof afval bij betrokken worden. De brancheverenigingen op het gebied van afval hebben voor een dergelijke heroverweging diverse afwegingskaders beschikbaar.

De heer Van der Spree

De heer Van der Spree is inwoner van Haarlem en er is op dit moment geen aanwijzing bekend waaruit kan worden opgemaakt dat het door hem gebrachte afval afkomstig was van klussen die hij niet in eigen beheer heeft uitgevoerd. De heer

Van der Spree zal het door hem betaalde bedrag aan Sortiva en GBH dan ook terug ontvangen. De afdeling BOR zal er zorg voor dragen dat dit bedrag op korte termijn aan hem wordt overgemaakt en dat hij een brief met uitleg ontvangt.

De uitspraken van medewerkers van het milieuplein van Spaarnelanden zoals deze gedaan zijn tegenover de heer van der Spree zijn zeker niet de mening van Spaarnelanden zelf. Spaarnelanden betreurt deze uitspraken dan ook en zal de betreffende medewerkers hier op aanspreken.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Jan Nieuwenburg
plaatsvervangend wethouder openbare ruimte

A large, stylized handwritten signature in black ink, written over the typed name and title.